

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“
V LJUBLJANI.

LETNIK XXVII

LETO 1926.

TISK ZADRUŽNE TISKARNE V LJUBLJANI.

35.987 VII Ba

KAZALO

za „Narodni Gospodar“ letnik XXVII., leto 1926.

Članki.	Stran	Stran	
Odmetniki kmetijskega stanu. Dr. A. Korošec . . .	1	Žena in zadružništvo	167
Ob 25-letnici Zadrudne zveze v Ljubljani. A. Kralj . . .	3, 19	Stanje slovenskega mlekarstva. Aoljizij Obersnc . . .	170
Dve važni točki v poglavju obrestne mere. Dr. J. B. . .	9	Nazaj k pravilom!	177
»Nisem član načelstva, sem samo v nadzorstvu.«		Priprave za bilanco. K. K.	181
Dr. A. M.	11	Iz ljubljanskega zadružnega registra	183
Resnične bilance. Dr. J. B.	17	Obrestna mera v l. 1927	185
Zborovanje gorenjskega pasemskega okrožja v			
Kranju	22	Vprašanja in odgovori.	
Iz govora dr. Korošca	23	Dovoljevanje posojil	12
Odplačevanje italijanskega vojnega dolga na Angle-		Kapitalizirane obresti	12
škem	24	Mesečno obrestovanje	13
Nevarno!	25	Vknjižbena pristojbina in kolkovna taksa	42
Širjenje varčnosti — temeljna naloga naših poso-		Dovoljevanje posojil nad 5000 Din	42
jilnic	34	Državna taksa	42
Kontrolni obrestni račun. Kristofič	35	Jamstvo iz zadolžnice	42
Uprava kreditov. Kristofič	37	Volitev na občnem zboru	42
Adam Smith	38	Pooblastilo za občni zbor	42
Produkcija železa in jekla 1913 do 1925	40	Izplačevanje deležev	43
Nov gospodarski duh	41	Poroštvo	43, 90
Kaj narekuje sedanjí položaj posojilnicam?	49	Vknjižba na dividendo izplačanih zneskov	44
Vodstvo kreditnih zadrug. K. Kristofič	51	Prolongacija zadolžnice	59
Zadružništvo in treznostno gibanje	53	Žena ni odgovorna za posojilo, najeto od moža	43, 59
Zadružna šola	55	Taksna oprostitev po naredbi ministra financ	59
Zadruge v Združenih državah	56	Komu se pošlje rač. zaklj. po občnem zboru	59
Glavni Zadrudni Savez	57	Oprostitev rentnega in inval. davka	60
Zadružništvo — velesila	65	Razlika glede določevanja obrestne mere	60
Pametna beseda zadrugarja	67	Podsodnost sodišča	60
Otvorjanje in razvoj knjigovodskih računov	67	Zastopstvo na občnem zboru	70
Hranilice in podporno društvo zadrudnih nastavljen-		Odpis nepremičnega inventarja	71
cev v Ljubljani	70	Predložitev rač. zaklj. davčni oblasti	71
Beseda o zadrudni disciplini. Dr. Basaj	82	Plačevanje davkov	71
Varčnost in skopost	84	Taksna ugodnost ob prenosu lastn. pravice	71
Zadružno gibanje v Rusiji	86	Davek na poslovni promet	72
Nekaj misli vodnic	89	Oprostitev carine za uvoz strojev	72
Načelstveno poročilo o poslovanju Zadrudne zveze		Ureditev članskega imenika	72
v l. 1925	97, 113	Nadopolnitev novega člana načelstva in nadzorstvo	73
Priznanje Zvezi, zadrugam in zadrugarjem	100	Odškodnine članom načelstva	73
Mednarodna zadrudna trgovina	101	Članstvo kreditnih zadrug	89
Načrt zakona o neposrednih davkih	104	Naznanitev tajniških nagrad davkariji	89
Poročilo nadzorstva	117	Likvidacija zadruge	90
Svetovni trg mlekarških izdelkov	118	Kdo sklicuje občni zbor	91
Svetovna gospodarska konferenca	121	Napravna glavnica v deležih	107
Nabavite si domače hranilnike!	129	Plačevanje taks od službenih pogodb z uslužbenci	107
Še enkrat previdnost pri dovoljevanju kreditov!		Pravnoveljavno podpisovanje za zadrugo	108
Dr. J. B.	131	Odpovedni rok za posojila	108
Napredek v zadružništvu vseh dežel	133	Registracija novega odbornika	108
Razvoj mlekarstva. Krištof	136	Zadružni imenik	108
Samohramba, samoobramba. Doktorič	137	Prepustitev prostorov drugi zadrugi	123
Zadružna zvestoba	138	Dolg umrlega dolžnika preide na dediče	123
Kaj se učimo iz bančnih polomov. Dr. J. Basaj	145	Višina zamudnih obresti	153
O srbskem zadružništvu v naši državi. Dr. Basaj	148	1½% obrestna razlika	153
Voditelji naših zadrug	150	Izterjavanje posojil in obresti	154
Iz ljubljanskega zadružnega registra. Ant. Kralj	161	Imenik zadružnikov — javna knjiga	154
V čem zadruge največ greši? Rev. Rakovič	164	Pristojbina za vpis in izbris zavarovanja	171
		Spor med zadrugo in člani	172

	Stran		Stran
Obveznost poročstva	187	Previdnost pri posojilih	140
Povišanje deležev	187	Pozivi davčne administracije	140
Naročitev Službenih Novin	188	Dostavnina za denarna pisma	140
Član načelstva v konkurzu	188	Ne kupujte raznih vrednostnih papirjev in srečk od agentov	141
Zadružništvo.			
Vsem kreditnim zadrugam!	13, 74, 91, 139	Zadružna šola	141
Hranilno in podporno društvo zadružnih nastav- ljencev	13	Za kmetovo pogubo	141
Nekaj za mlekarske zadruge	14	Preveč gotovine v blagajni	142
Zasluzna zadružna delavca	26	Zadružna šola	155
Oprostitev od poštnin	26	Kuverte za dopisovanje z Zvezo	155
Taksne oprostite	27	Poroštvo članov načelstva	155
Zaostale obresti posojil	27	En porok za devet posojil	155
Zadružno gibanje v Sloveniji l. 1925	44	Prisilna poravnava	155
Zadružništvo — pot do gospodarske samoosvojitve	45	Nj. Veličanstvo kralj Aleksander zadrugar	156
Poštni porto	46	Ali je članstvo Vaše zadruge v redu?	156
Knjiga denarnih listkov	46	Nastavitvene takse	156
† Alojzij Češarek	60	Mlekarsko zadružništvo v Avstriji	157
Ljudska posojilnica v Ljubljani	60	Točilci pijač	157
Ljudska posojilnica v Celju	61	Mlekarska šola v Škofji Loki	157
Kmetijsko društvo v Velikih Laščah	61	Zmisl zadružništva	157
Plemenitost zadružne misli	62	Kapital za kmetijske zadruge	157
† Rupar Jakob	74	Zadrugam v pojasnilo	172
Vplačilo povišanih deležev	74	Tečaji za zadružne funkcionarje	172
Disponiranje z denarjem	74	Poštnina denarnih pošilk	172
Mala štednja	74	Terjatve upnikov v naši državi napram poštni hra- nilnici na Dunaju	173
Varčujmo pri stroških uprave!	75	Zavarovanje zoper vlom	173
Zavarovanje delavcev pri kmetijskih opravkih	75	Zvišanje pristojbin poštne hranilnice	173
Zadruge, bodite previdne pri plačevanju davkov!	75	Kmetijska tovarna sladkorja v Jugoslaviji	175
Zadružna zveza v Splitu	76	Zadružni tečaji	189
Po občnem zboru	76	Smrtna kosa	189
Kako se godi našim zadrugam v Italiji	76	Poslovanje treba urediti tako	189
Poljske zadruge	77	I. delavsko konsumno društvo v Ljubljani	189
Mlekarska zadruga v Trnovem	77	Kako podpirajo drugod rajfajzenske posojilnice vzgojo mladine k varčnosti	189
Praktična uredba	77	Slovensko zadružništvo koncem l. 1925	190
Prepovedana prodaja čehoslovaških 2% stavbinskih srečk	77	Stalno varčevanje pri hrvatskih zadrugah	190
Računski zaključki	91	Nemška zadružna zveza	191
Pooblastila	91	Gospodarstvo.	
Poslovne knjige	91	Slovenska gospodarska fronta	15
Zakon o gospodarskih zadrugah	91	Fuzija ali likvidacija	15
Zakon o gospodarskem svetu	91	Svetovna trgovina, leta 1924	15
Novi zakoni	92	Svetovna draginja	16
Popravek	92	Ščurki v gospodarstvu	16
Dve zgodbi	92	Sprememba v vrstah ladij	16
Pravila članom!	93	Trgovina med Italijo in Nemčijo	27
Mlekarstvo na Češkem v zadrugah	93	Izvoz vseh držav sveta	28
Poljske zadruge	93	Amerika	29
Čehoslovaško zadružništvo	93	Ogromna ladija	29
Glavna skupščina Zadružne zveze	108	Nov aeroplan	29
Pošiljajte denar v denarnih pismih!	108	Avtomobili v Italiji	29
Poštninska prostost zadrug in zadružnih zvez	109	Hranilne vloge	29
Naše zadružništvo v Italiji	109	Ruske železnice	30
Tarifni odbor in zadružništvo	110	Poraba sladkorja	30
Uradna tajnost pri zadrugi	110	V Rimu	30
Zadružno mlekarstvo na Moravskem	123	Vodne sile	30
Zadruge prodajajo ječmen	123	Zavarovalne družbe v Jugoslaviji	30
Zadružništvo v Egiptu	123	Gradba ladij leta 1925	30
Mljekarski list	124	Cenen računski stroj za seštevanje	30
Zadružništvo na Češkem	124	Ogromna zapuščina	31
Vezane vloge	140	Zlata zaloga Zedinjenih držav	46
Domači hranilniki	140, 155, 158, 172	Cin ali kositer	46

	Stran		Stran
Nemške poljedelske zadruge leta 1925	46	97 milijonov dolarjev čistega dobička	12
Največja svetovna pristanišča	47	Svetovna produkcija volne	125
Največji ventilator sveta	47	Trgovski promet Jugoslavijo in Italijo	125
Tržaške ladjedelnice	47	Železniško omrežje sveta	125
Brez dela	47	Umetna megla pomoč za opeko	126
Cene v veletrgovini leta 1924 in 1925	48	Produkcija konoplje po vojski	126
Baker pred vojno in po vojni	48	Radio-ček	126
Avtomobilna industrija v Italiji	48	Bilance vožilnih nemških bank	126
Nov zrakoplov	48	Naknadna dela v Bolgariji	126
Bolgarski tobak	48	Jez čez Nil	127
Češkoslovaška trgovska bilanca	48	Umetno jezero	127
Naš hmelj	48	Riž	127
Taksne vrednostnice v Sloveniji	62	Železo	127
Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja	63	Italija in petrolej	127
Nov volilni red zbornice za trgovino, obrt in indu-		Oče letalstva	128
strijo v Ljubljani	64	Esperanto v narodnem gospodarstvu	128
Dohodnina za l. 1925 v Sloveniji	64	Izvoz vina iz Italije	128
Obtok novčanic Narodne banke	64	Inozemske loterijske obveznice	142
Hranilne vloge	64	Novi kruh v Italiji	142
Zadružna gospodarska banka	77	Stanje hranilnih vlog v naši državi	142
Donos neposrednih davkov	78	Letni dohodki naše države	142
Za ukinitvev potnih listov	79	Dr. A. Gosar: Naša poljedelska statistika	143
Znižanje obrestne mere	79	Trst nekoč in danes	143
Izvoz lesa iz naše države	79	Novi bankovci v Italiji	144
Koliko kovanega denarja je stranka dolžna naen-		Prebivalstvo Češkoslovaške	144
krat sprejeti	79	Izralnica v Monte Carlo	144
Kmetijske zbornice	79	Največje notranje pristanišče sveta	144
Porast hranilnih vlog	79	Najvišja namakalna naprava v Evropi	144
Znižanje obrestne mere v Nemčiji	80	Nemčije	144
Znižanje uvozne carine za bakreno galico, žveplo		Premog in petrolej	144
in natrijev nitrat	80	Razstava poljedelskih strojev v Pragi	144
Papirnati drobiž	80	Zavarovanje proti požaru	144
Stabilizacija češkoslovaške valute	80	Reparacije	144
Madjarske falsifikacijske afere	80	Bogat ribji lov	144
Na Poljskem plačujejo davke v naturalljah	80	Fokker	144
Hranilne vloge v Sloveniji	94	Znatno padanje cen kmetijskih posestev	158
Nemška vojna odškodnina	94	Poštnina in poštne pristojbine	158
Zunanja trgovina Jugoslavije	94	Znižanje taks za poštna pakete	158
Velebankir entante	94	Mlekarni na velesjemu v Ljubljani	159
Moderni zračni promet	95	Omejitev uvoza na Francoskem	160
Srebro	95	Sprejemanje kovanega drobiža pri poštah	160
Strojna moč — ameriško bogastvo	95	Hmeljska svetovna letina 1926	160
Dobava soli iz Mrtvega morja	95	Nova knjiga. Sirarstvo	160
Prebivalstvo Zedinjenih držav	95	Zlati dvajsetdinarski novci	175
Prometne ceste	96	Prava Italija	175
Šolsko letalo	96	Francoski dolgovci v Ameriki	176
Kuhlmanova tehtnica	96	Mednarodna železniška konferenca v Zagrebu	176
Hotelirska razstava v Hamburgu	96	Naše državne finance v tekočem proračunskem letu	176
Slonova kost	96	»Belga«	176
Alkohol	96	Sirarstvo	191
Angleško proračunsko leto	96	Hranilne vloge v Sloveniji v l. 1924 in 1925	192
Radij	96	Vžigalice	192
Telefon na kmete!	96	Angleški premogovni štralk	192
Mlekarstvo v Jugoslaviji in posebej v Sloveniji	111	Hranilne vloge na Češkem in v Avstriji	192
Velikanska skladišča železa v Rusiji	124		